

INFORMACJE NA TEMAT ŚRODKÓW BEZPIECZEŃSTWA I SPOSOBU POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII PRZEMYSŁOWEJ NA TERENIE COMAL SP. Z O.O.

1. Oznaczenie prowadzącego zakład oraz adres:

Nazwa prowadzącego **Przedsiębiorstwo „COMAL” Sp. z o.o.**
Kierujący Zakładem **Prezes Zarządu**
Adres siedziby **ul. Kujawska 10, 80-550 Gdańsk**
Telefon **+48 58 511 90 90**
www www.comal.pl
e-mail office@comal.pl
NIP **584 025 13 33**
REGON **002846646**

2. Potwierdzenie, że Zakład podlega regulacjom prawnym i przepisom administracyjnym ustanawiającym system przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym.

Właściciel Terminalu Przetłokowego i Bazy Magazynowej – Przedsiębiorstwo COMAL Sp. z o.o. (dalej: COMAL) jest w pełni świadomy spoczywającego na nim obowiązku zapewnienia bezpieczeństwa w zakładzie, a co za tym idzie - zapewnienia, aby Terminal Przetłokowy i Baza Magazynowa COMAL była eksploatowana i likwidowana w sposób zapobiegający możliwości wystąpienia awarii, a w przypadku jej powstania ograniczający skutki dla ludzi, środowiska i mienia do akceptowalnego minimum.

Zdając sobie sprawę z powodowania ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej ze względu na zgromadzenie dużej ilości materiałów niebezpiecznych (produkty rafinacji ropy naftowej) prowadzący zakład zapewnia, że instalacje technologiczne są utrzymywane na najwyższym możliwym poziomie technicznym.

Kierownictwo firmy zdając sobie sprawę ze zwiększonego ryzyka oraz realizując ustawowe obowiązki doprowadziło do opracowania „**Programu Zapobiegania Awariom**”. Opracowanie to jest elementem wyjściowym mających na celu podjęcie wszelkich dostępnych środków w celu obniżenia ryzyka pracy na stanowiskach znajdujących się w zakładzie do poziomu technicznie akceptowalnego wynikającego z obowiązujących przepisów i norm.

Zgodnie z wymaganiami prawnymi wszystkie obowiązki spoczywające na prowadzącym zakład zostały zrealizowane. Obowiązująca, zaktualizowana dokumentacja wymagana przez Ustawę Prawo Ochrony Środowiska została przekazana Komendantowi Miejskiemu Państwowej Straży Pożarnej w Gdańsku oraz Pomorskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Gdańsku.

3. Charakter działalności COMAL.

COMAL prowadzi magazynowanie i dystrybucję odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne (wód zaolejonych, płynnych odpadów wiertniczych, między innymi płynów powrotnych ze szczelinowania hydraulicznego) oraz innych produktów niebędących ropą naftową i produktami naftowymi, jak np. techniczny olej rzepakowy oraz wykonuje się odzysk i unieszkodliwianie odpadów płynnych, a także prowadzi się oczyszczanie ścieków. Produkty dostarczane są na teren COMAL cysternami samochodowymi, cysternami kolejowymi normalnotorowymi i statkami.

Do podstawowej działalności COMAL należy magazynowanie ww. produktów. Dystrybucja produktów może odbywać się w następujących relacjach:

- przeładunek z cystern samochodowych, cystern kolejowych normalnotorowych i statków do zbiorników magazynowych;
- przeładunek ze zbiorników magazynowych na statek i do cystern kolejowych i samochodowych;
- przeładunek w relacji bezpośredniej statek – cysterny samochodowe i kolejowe i odwrotnie.

W części południowo-zachodniej zlokalizowano budynek przemysłowy z instalacją do odzysku lub unieszkodliwiania, z wyjątkiem składowania, odpadów niebezpiecznych, o zdolności przetwarzania ponad 10 ton na dobę. W części wschodniej zlokalizowano instalację do przechowywania i dystrybucji oleju napędowego o pojemności 5 m³, na południe od zbiornika magazynowego nr 1 zlokalizowano stację remediacji gruntów, natomiast w części południowo-wschodniej buduje się:

1. instalację do przetwarzania odpadów stałych i półpłynnych – wanny ociekowe;
2. magazyn na odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne.

4. Informacje związane z charakterem zagrożenia poważną awarią z uwzględnieniem skutków dla ludzi i środowiska

Na terenie BM „COMAL” mogą znajdować się niżej wymienione substancje niebezpieczne (w rozumieniu załącznika do rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 roku w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. z 2016, poz. 138):

- Olej napędowy - palny, podejrzewa się, że może powodować raka (H351), działa szkodliwie w następstwie wdychania (H332), działa toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki (H411),
- Olej opałowy - może powodować raka (H350), działają szkodliwie w przypadku wdychania (H332), działają bardzo toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki (H410),
- Ług sodowy roztwór 20-50% - może powodować korozję metali (H290), powoduje poważne oparzenia skóry oraz uszkodzenia oczu (H314),
- Nadtlenek wodoru roztwór 35% - działa szkodliwie po połknięciu lub w następstwie wdychania (H302; H332) powoduje poważne uszkodzenie oczu (H318),
- Siarczan żelaza PIX 113 - roztwór 35-50% - działa szkodliwie po połknięciu (H302), działa drażniąco na skórę (H315), powoduje poważne uszkodzenie oczu (H318), może powodować korozję metali (H290),
- Kwas siarkowy 50% - może powodować korozję metali (H290), powoduje poważne oparzenia skóry oraz uszkodzenia oczu (H314),

- Kwas solny roztwór 31% - może powodować korozję metali (H290), powoduje poważne oparzenia skóry oraz uszkodzenia oczu (H314), może powodować podrażnienie dróg oddechowych (H335),
- siarczan żelaza - działa szkodliwie po połknięciu (H302), działa drażniąco na skórę (H315), działa drażniąco na oczy (H319),
- PIX 116 - roztwór 30-40% - działa szkodliwie po połknięciu (H302), działa drażniąco na skórę (H315), powoduje poważne uszkodzenie oczu (H318), może powodować korozję metali (H290),
- Chlorek poliglinu PAX 18 roztwór 30-40% - powoduje poważne uszkodzenie oczu (H318), może powodować korozję metali (H290),
- Tlen sprężony - może spowodować lub intensyfikować pożar; utleniacz (H270), zawiera gaz pod ciśnieniem; ogrzanie grozi wybuchem (H280),
- Acetylen - skrajnie łatwopalny gaz (H220), zawiera gaz pod ciśnieniem; ogrzanie grozi wybuchem (H280), może reagować wybuchowo nawet bez dostępu powietrza (H230),
- Rokafenol – preparat drażniący, preparat niebezpieczny dla środowiska, drażniąco na oczy i drogi oddechowe (H319), działa bardzo toksycznie na organizmy wodne, może powodować długotrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym (R 53),
- Izopropanol 1219 - wysoce łatwopalna ciecz i pary (H225), działa drażniąco na oczy (H319), może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy (H336)
- Gazy łatwopalne, gaz propan-butan w butlach 11kg

5. Procedury postępowania w przypadku wystąpienia awarii

Zbiorniki magazynowe nr 1, 2, 3, 4

Zbiorniki magazynowe nr 1, 2, 3, 4 Miejsce awarii	Rodzaj zagrożenia	Przyczyna	Zabezpieczenia
1	2	3	4
Zbiorniki magazynowe Nr 1, 2, 3, 4	- wyciek; - rozlew; - pożar; - wybuch.	- przepełnienie zbiornika; - wyładowanie atmosferyczne; - rozszczelnienie płaszczu zbiornika; - rozszczelnienie połączeń kotłowniczych, pęknięcia: rurociągów, kolektorów, zaworów itp. armatury; - działania terrorystyczne.	- sprzęt i środki do likwidacji rozlewów i wycieków ;- przyciski alarmowe instrukcje*; - monitoring operacji przeładunku przez pracowników* - system zabezpieczeń organizacyjnych: szkolenia, przeglądy, konserwacje, ochrona - instalacja hydrantowa i podręczny sprzęt gaśniczy. - Możliwość podania piany ciężkiej i średniej z hydrantów sieci własnej przy pomocy zestawów pianotwórczych.

Procedury postępowania na wypadek pożaru:

- ogłosić alarm o pożarze – każdy pracownik, który zauważy pożar powiadamia osoby znajdujące się w pobliżu, kierownika BM „COMAL” i ochronę BM „COMAL” nr telefonów znajdujących się w instrukcjach postępowania na wypadek pożaru rozmieszczonych we wszystkich obiektach BM „COMAL”, alarm pożarowy dla BM „COMAL” ogłasza się syreną alarmową;
  - powiadomić załogę i zakładową służbę ratowniczą – wykonuje kierownik BM „COMAL” i służba ochrony przy pomocy łączności telefonicznej przewodowej i radiotelefonów;
  - wyłączyć pompy przeładunkowe, przerwać wszelkie prace;
  - wyłączenie energii elektrycznej w rejonie zagrożenia;
  - ewakuować ludzi z miejsc zagrożenia oraz autocysterny i inne pojazdy;
  - zaalarmowanie SK KM PSP w Gdańsku – wykonuje kierownik BM „COMAL” lub służba ochrony BM „COMAL”;
  - zaalarmowanie osób funkcyjnych kierownictwa przedsiębiorstwa – wykonuje kierownik BM „COMAL” - wykaz telefonów załącznik nr 16;
  - w momencie przybycia jednostki ratownicze-gaśnicze, osoba kierująca akcją ratowniczą przekazuje kierowanie akcją dowódcy przybyłej jednostki;
  - w przypadku niewystarczającej ilości wody do celów gaśniczych z hydrantów zewnętrznych można przy kanale portowym, zbudować stanowisko czerpania wody, wykorzystując samochód gaśniczy lub statek pożarniczy posiadający dużą wydajność pomp pożarniczych;
- Po ugaszenia pożaru zbiornika w zbiorniku i tacy ziemnej będą znajdowały się znaczne ilości paliwa, które będzie musiało być przepompowane do cystern lub barek, a resztki poddane neutralizacji przez siły i środki zakładu – załącznik nr 15.

Procedury postępowania na wypadek wycieku:

- zaalarmowanie załogi i zakładowej służby ratowniczej – jak w przypadku pożaru;
- wyłączenie z ruchu pompowni produktów;
- wyłączenie energii elektrycznej w rejonie zagrożenia;
- ewakuacja ludzi i pojazdów (autocystern i cystern kolejowych) z miejsc zagrożenia;
- zaalarmowanie SK KM PSP w Gdańsku;
- zaalarmowanie osób funkcyjnych kierownictwa zakładu;
- zamknięcie zaworów zbiornika;
- awaryjnie uszczelnienie miejsca wycieku;
- zadysponowanie do akcji ratowniczej pustych autocystern – kierownik BM „COMAL”;
- w momencie przybycia jednostek PSP osoba kierująca akcją ratowniczą przekazuje kierowanie akcją dowódcy przybyłej jednostki;
- przystąpić do odpompowywania paliwa ze zbiornika lub tacy zbiornikowej.

Uwaga:

W warunkach intensywnej emisji par (w okresie letnim podczas podwyższonej temperatury) przy dużym powierzchniowo rozlewie w tacy zbiornikowej konieczne będzie pokrycie rozlewiska pianą gaśniczą.

- dowódca akcji ratowniczej na podstawie badań eksplozymetrycznych powinien określić strefę zagrożenia wybuchem oraz strefę zagrożenia toksycznego i oznakować je taśmą lub linami celem wyłączenia z ruchu pojazdów i wejścia ludzi bez sprzętu ochronnego;
- w przypadku konieczności, zależnie od kierunku przemieszczania się chmury par węglowodorów lub etanolu, należy przy pomocy sił porządkowych (policji) wyłączyć ul. Kujawską z ruchu pojazdów i ludzi oraz w razie konieczności przekazać informację do sąsiednich zakładów o konieczności ewakuacji pracowników – wykonuje kierownik BM „COMAL” lub służba ochrony;
- prowadzić kontrolę szczelności obwałowań tacy zbiornikowej, w przypadku stwierdzenia nieszczelności należy dokonać ich uszczelnienia oraz innych zabezpieczeń przed zanieczyszczeniem terenu i akwenu portowego.

W przypadku dużego wycieku paliwa do tacy zbiornikowej dalsze prace będą polegały na:

- kontynuowaniu prac uszczelniających zbiornika;
- odpompowaniu paliwa z tacy zbiornika lub zbiornika do autocystern i barek;
- odpompowaniu paliwa ze zbiornika do innych zbiorników (o ile istnieje taka możliwość);
- ograniczeniu parowania produktu;
- neutralizacji resztek zanieczyszczeń w tacy zbiornikowej;
- czyszczeniu i rekultywacji tacy zbiornikowej.

Załadunek i rozładunek cystern kolejowych

<i>Miejsce awarii</i>	<i>Rodzaj zagrożenia</i>	<i>Przyczyna</i>	<i>Zabezpieczenia</i>
1	2	3	4
Załadunek i rozładunek cystern kolejowych	<ul style="list-style-type: none"> - wyciek; - rozlew; - pożar. 	<ul style="list-style-type: none"> - nieszczelności na instalacji; - błąd operatora; - przepełnienie cysterny; - uszkodzona cysterna; - uszkodzenia mechaniczne cysterny i instalacji; - przegrzanie cysterny (słońce lub pożar zewnętrzny); - działania terrorystyczne. 	<ul style="list-style-type: none"> - sprzęt i środki do likwidacji rozlewów i wycieków; - przyciski alarmowe, - instrukcje*; - monitoring operacji przeładunku przez pracowników*; - system zabezpieczeń organizacyjnych: szkolenia, przeglądy, konserwacje, ochrona; - instalacja hydrantowa i podręczny sprzęt gaśniczy. - Możliwość podania piany ciężkiej i średniej z hydrantów sieci własnej przy pomocy zestawów pianotwórczych.

Procedury postępowania na wypadek pożaru:

- ogłosić alarm o pożarze – każdy pracownik, który zauważy pożar powiadamia osoby znajdujące się w pobliżu, kierownika BM „COMAL” i ochronę BM „COMAL” nr telefonów znajdujących się w instrukcjach postępowania na wypadek pożaru rozmieszczonych we wszystkich obiektach BM „COMAL”, alarm pożarowy dla BM „COMAL” ogłasza się syreną alarmową;
- powiadomić załogę i zakładową służbę ratowniczą – wykonuje kierownik bazy i służba ochrony przy pomocy łączności telefonicznej przewodowej i radiotelefonów;
- natychmiast wyłączyć urządzenia nalewczospułstowe;
- wyłączenie pomp przeładunkowych, przerwanie wszelkich prac;
- wyłączyć dopływ energii elektrycznej;
- przystąpić do gaszenia pożaru cysterny przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego;
- ewakuować ludzi z miejsc zagrożenia oraz autocysterny i inne pojazdy;
- zaalarmowanie SK KM PSP w Gdańsku – wykonuje kierownik BM „COMAL” lub służba ochrony BM „COMAL”;
- zaalarmowanie osób funkcyjnych kierownictwa przedsiębiorstwa – wykonuje kierownik BM „COMAL” - wykaz telefonów załącznik nr 16;
- ewakuować ludzi i autocysterny z zakładu;
- zamknąć luki ładunkowe na cysternach;
- odholować pozostałe cysterny z miejsca zagrożenia,
- z chwilą przybycia jednostki ratowniczo-gaśniczej PSP przekazać kierowanie akcją jej dowódcy.

Procedury postępowania na wypadek wycieku:

- natychmiast wyłączyć urządzenia nalewczospułstowe;
- ogłosić alarm dla załogi BM „COMAL” i zakładowej służby ratowniczej – tak jak w wypadku pożaru;
- wyłączyć dopływ energii elektrycznej w rejonie wycieku;

Załadunek autocystern

<i>Miejsce awarii</i>	<i>Rodzaj zagrożenia</i>	<i>Przyczyna</i>	<i>Zabezpieczenia</i>
1	2	3	4
Załadunek autocystern	<ul style="list-style-type: none"> - wyciek; - rozlew; - pożar.	<ul style="list-style-type: none"> - nieszczelności na instalacji, - błąd operatora, - przepełnienie cysterny, - uszkodzona cysterna, - uszkodzenia mechaniczne cysterny i instalacji, - przegrzanie cysterny (słońce lub pożar zewnętrzny), - działania terrorystyczne,	<ul style="list-style-type: none"> - sprzęt i środki do likwidacji rozlewów i wycieków; - przyciski alarmowe, - instrukcje*; - monitoring operacji przeładunku przez pracowników*; - system zabezpieczeń organizacyjnych: szkolenia, przeglądy, konserwacje, ochrona; - instalacja hydrantowa i podręczny sprzęt gaśniczy. - Możliwość podania piany ciężkiej i średniej z hydrantów sieci własnej przy pomocy zestawów pianotwórczych.

Procedury postępowania na wypadek pożaru:

- ogłosić alarm o pożarze – każdy pracownik, który zauważy pożar powiadamia osoby znajdujące się w pobliżu, kierownika BM „COMAL” i ochronę BM „COMAL” nr telefonów znajdujących się w instrukcjach postępowania na wypadek pożaru rozmieszczonych we wszystkich obiektach BM „COMAL”, alarm pożarowy dla BM „COMAL” ogłasza się syreną alarmową;
- powiadomić załogę i zakładową służbę ratowniczą – wykonuje kierownik BM „COMAL” i służba ochrony przy pomocy łączności telefonicznej przewodowej i radiotelefonów;
- natychmiast wyłączyć urządzenia nalewcze;
- wyłączyć pompy przeładunkowe, przerwać wszelkie prace;
- przystąpić do gaszenia pożaru cysterny przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego;
- ewakuować ludzi z miejsc zagrożenia oraz autocysterny i inne pojazdy;
- zaalarmować SK KM PSP w Gdańsku – wykonuje kierownik BM „COMAL” lub służba ochrony bazy;
- powiadomić osoby funkcyjne kierownictwa przedsiębiorstwa – wykonuje kierownik BM „COMAL” – wykaz telefonów załącznik nr 16;
- ewakuować ludzi i autocysterny z zakładu;
- zamknąć luki ładunkowe na cysternach;
- ewakuować cysterny kolejowe z miejsca zagrożenia;
- z chwilą przybycia jednostki ratowniczo-gaśniczej PSP przekazać kierowanie akcją. Jej dowódcy.

Procedury postępowania na wypadek wycieku:

- natychmiast wyłączyć urządzenia nalewcze;
- ogłosić alarm dla załogi BM „COMAL” i zakładowej służby ratowniczej – tak jak w przypadku pożaru;
- wyłączyć dopływ energii elektrycznej w rejonie wycieku;
- przystąpić do likwidacji wycieku;

Pompownie produktów

<i>Miejsce awarii</i>	<i>Rodzaj zagrożenia</i>	<i>Przyczyna</i>	<i>Zabezpieczenia</i>
Pompownie produktów	<ul style="list-style-type: none"> - wyciek; - rozlew; - pożar.	<ul style="list-style-type: none"> - nieszczelności na instalacji; - błąd operatora; - działania terrorystyczne; - uszkodzenie aparatury kontrolno-pomiarowej; - zatarcie i/lub przegrzanie pompy.	<ul style="list-style-type: none"> - sprzęt i środki do likwidacji rozlewów i wycieków - przyciski alarmowe; - instrukcje*; - monitoring operacji przeładunku przez pracowników*; - system zabezpieczeń organizacyjnych: szkolenia, przeglądy, konserwacje, ochrona; - instalacja hydrantowa i podręczny sprzęt gaśniczy. - Możliwość podania piany ciężkiej i średniej z hydrantów sieci własnej przy pomocy zestawów pianotwórczych.

Procedury postępowania na wypadek pożaru:

- ogłosić alarm o pożarze – każdy pracownik, który zauważy pożar powiadamia osoby znajdujące się w pobliżu, kierownika BM „COMAL” i ochronę BM „COMAL” nr telefonów znajdujących się w instrukcjach postępowania na wypadek pożaru rozmieszczonych we wszystkich obiektach bazy, alarm pożarowy dla BM „COMAL” ogłasza się syreną alarmową;
  - powiadomić załogę i zakładową służbę ratowniczą – wykonuje kierownik BM „COMAL” i służba ochrony przy pomocy łączności telefonicznej przewodowej i radiotelefonów;
  - wyłączyć z ruchu agregaty pompowe;
  - wyłączyć zasilanie budynku pompowni w energię elektryczną;
  - ewakuować ludzi z miejsc zagrożenia oraz autocysterny i inne pojazdy;
  - zaalarmować SK KM PSP w Gdańsku – wykonuje kierownik BM „COMAL” lub służba ochrony bazy;
  - powiadomić osoby funkcyjne kierownictwa przedsiębiorstwa – wykonuje kierownik BM „COMAL” – wykaz telefonów załącznik nr 16;
  - przystąpić do gaszenia pożaru przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego;
  - wstrzymać czynności przeładunkowe na autonalewakach zlokalizowanych w pobliżu pompowni i przeprowadzić ewakuację autocystern i cystern kolejowych poza teren BM „COMAL”;
  - z chwilą przybycia jednostki ratowniczo- gaśniczej przekazać kierowanie akcją jej dowódcy,
  - w przypadku pożaru budynku pompowni połączonego z zapaleniem się rozlewu olejowego na zewnątrz, kierownik akcji ratowniczo- gaśniczej powinien podjąć działania zabezpieczające przed rozprzestrzenieniem się pożaru, na znajdujące się w pobliżu nalewaki kolejowe i samochodowe;
  - po ugaszeniu pożaru i zabezpieczenia rozlewu paliwa należy przystąpić do likwidacji zanieczyszczeń olejowych poprzez:
    - odpompowanie paliwa do zastępczych zbiorników;
    - zebranie resztek przy pomocy sorbentów;
    - zmycie zanieczyszczeń z posadzki i terenów utwardzonych;
- usunięcie zanieczyszczonej ziemi.

W warunkach normalnej pracy pompowni produktów, która jest pod stałym dozorem obsługi, ryzyko zagrożenia awarią przemysłową jest praktycznie niemożliwe.

W przypadku zaistnienia wycieku paliwa, pożaru lub wybuchu, zdarzenia to będzie miało charakter lokalny, ograniczający się do budynku lub w niewielkim obszarze wykraczało poza obiekt pompowni.

Procedury postępowania na wypadek wycieku:

- natychmiast wyłączyć z ruchu agregaty pompowe;
- ogłosić alarm dla załogi bazy i zakładowej służby ratowniczej – tak jak w wypadku pożaru;
- wyłączyć zasilanie energii elektrycznej budynku pompowni;
- wstrzymać czynności przeładunkowe na autonalewakach zlokalizowanych w pobliżu pompowni,
- przystąpić przy pomocy posiadanych sił i środków do zabezpieczenia budynku pompowni przed rozlewem paliwa na zewnątrz,
- ewakuować autocysterny poza teren bazy,
- w przypadku rozprzestrzenienia się rozlewu poza budynek pompowni produktów, wstrzymać czynności przeładunkowe na stanowisku przeładunkowym cystern kolejowych,
- jeżeli skala rozlewu przekroczy możliwości likwidacji siłami własnymi zakładu, należy powiadomić Stanowisko Kierowania Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Gdańsku;
- z chwilą przybycia jednostki ratowniczo-gaśniczej przekazać kierowanie akcją jej dowódcy;
- kontynuować działania ratownicze w podobny sposób jak przy rozlewie na stanowisku przeładunku cystern kolejowych.

Rurociągi paliwowe

<i>Miejsce awarii</i>	<i>Rodzaj zagrożenia</i>	<i>Przyczyna</i>	<i>Zabezpieczenia</i>
1	2	3	4
Rurociągi paliwowe	<ul style="list-style-type: none"> - wyciek; - rozlew; - pożar. 	<ul style="list-style-type: none"> - nieszczelności na instalacji; - błąd operatora; - działania terrorystyczne; - uszkodzenie aparatury kontrolno-pomiarowej; - uszkodzenia mechaniczne. 	<ul style="list-style-type: none"> - sprzęt i środki do likwidacji rozlewów i wycieków; - przyciski alarmowe, - instrukcje*; - monitoring operacji przeładunku przez pracowników*; - system zabezpieczeń organizacyjnych: szkolenia, przeglądy, konserwacje, ochrona; - instalacja hydrantowa portowa i podręczny sprzęt gaśniczy. - Możliwość podania piany ciężkiej i średniej z hydrantów sieci własnej przy pomocy zestawów pianotwórczych.

Procedury postępowania na wypadek pożaru:

- w przypadku przeładunku wyłączyć z ruchu agregaty pompowe;
- ogłosić alarm o pożarze – każdy pracownik, który zauważy pożar powiadamia osoby znajdujące się w pobliżu, kierownika BM „COMAL” i ochronę BM „COMAL” nr telefonów znajdujących się w instrukcjach postępowania na wypadek pożaru rozmieszczonych we wszystkich obiektach BM „COMAL”, alarm pożarowy dla bazy ogłasza się syreną alarmową;
- powiadomić załogę i zakładową służbę ratowniczą – wykonuje kierownik BM „COMAL” i służba ochrony przy pomocy łączności telefonicznej przewodowej i radiotelefonów;
- podjąć akcję gaśniczą przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego;
- ewakuować ludzi z miejsc zagrożenia;
- zaalarmować SK KM PSP w Gdańsku – wykonuje kierownik BM „COMAL” lub służba ochrony bazy;
- powiadomić osoby funkcyjne kierownictwa przedsiębiorstwa – wykonuje kierownik BM „COMAL” – wykaz telefonów załącznik nr 16;

Uwaga:

Każdorazowo w przypadku powstania dużego rozlewu paliw, zanieczyszczenia produktami ropopochodnymi terenu, akwenu portowego oraz stworzenia zagrożenia emisją par węglowodorów dla sąsiedztwa zakładu, należy powiadomić Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

Procedury postępowania na wypadek wycieku:

- natychmiast wyłączyć z ruchu agregaty pompowe w pompowni produktów;
- zaalarmować załogę BM „COMAL” i zakładową służbę ratowniczą – tak jak w wypadku pożaru;
- zamknąć, zawory odcinające na uszkodzonym odcinku rurociągu paliwowego;
- przerwać wszystkie czynności; przeładunkowe;
- przystąpić do ewakuacji ludzi i cystern z terenu zagrożonego;
- przystąpić do lokalizacji rozlewu paliwa przez usypanie wałów ziemnych, ułożenie zabezpieczeń z mat sorbentowych, rękawów, szalunków z desek itp.;
- w przypadku braku możliwości ograniczenia i likwidacji rozlewu siłami BM „COMAL”, należy powiadomić Stanowisko Kierowania Komendy Miejskiej Państwowej Straty Pożarnej w Gdańsku;
- z chwilą przybycia jednostki ratowniczo-gaśniczej przekazać kierowanie akcją jej dowódcy.

Dla części rurociągów paliwowych biegnących w kanałach prowadzenie akcji likwidacji rozlewu będzie ułatwione ze względu na zgromadzenie rozlanego paliwa w kanale. W odniesieniu do sieci rurociągów paliwowych biegnących w terenie płaskim prowadzenie likwidacji rozlewu olejowego o znacznych rozmiarach będzie wymagało zabezpieczenia lustra cieczy palnej przed emisją par przez pokrycie jej pianą gaśniczą. Prowadzenie dalszych działań ratowniczych należy realizować zgodnie z zasadami likwidacji awarii przy rozlewie paliwa w tacy zbiornikowej zbiorników magazynowych nr 1 i 2.

Procedury postępowania na wypadek pożaru i na wypadek wycieku lub rozlewu zostały określone w „Planie zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń dla wód portowych” załącznik nr 14.

Uwaga:

Zgodnie z obowiązującymi przepisami na akwenach portowych i redzie, organizatorem i koordynatorem akcji zwalczania rozlewów olejowych jest kapitan portu lub osoba przez niego upoważniona.

Do likwidacji skutków rozlewów lub zanieczyszczenia akwenów portowych zobowiązany jest sprawca.

Przedsiębiorstwo Comal Sp. z o.o. dysponuje sprzętem do likwidacji rozlewów określonym w załączniku nr 15.

Pozostałe obiekty

<i>Miejsce awarii</i>	<i>Rodzaj zagrożenia</i>	<i>Przyczyna</i>	<i>Zabezpieczenia</i>
Pozostałe obiekty (Oczyszczalnia Wód Zaolejonych, inst. do przechowywania i dystrybucji ON, wanny ociekowe, magazyn, Stacja remediacji gruntów, biura, dyżurka, szatnia, kotłownia)	pożar	- awarie urządzeń; - nieostrożność personelu; - wyładowanie atmosferyczne;	- instalacja wodna - przyciski alarmowe; - wizyjny system kontroli miejsca magazynowania odpadów - instrukcje; - system zabezpieczeń organizacyjnych: szkolenia, przeglądy, konserwacje, ochrona; - instalacja hydrantowa i podręczny sprzęt gaśniczy.
<p>Procedury postępowania na wypadek pożaru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ogłosić alarm o pożarze – każdy pracownik, który zauważy pożar powiadamia osoby znajdujące się w pobliżu, kierownika BM „COMAL” i ochronę BM „COMAL” nr telefonów znajdujących się w instrukcjach postępowania na wypadek pożaru rozmieszczonych we wszystkich obiektach BM „COMAL”, alarm pożarowy dla BM „COMAL” ogłasza się syreną alarmową; - powiadomienie załogi, zakładowej służby ratowniczej – wykonuje kierownik BM „COMAL” i służba ochrony przy pomocy łączności telefonicznej przewodowej i radiotelefonów; – ewakuować ludzi z miejsc zagrożenia; – zaalarmować SK KM PSP w Gdańsku – wykonuje kierownik BM „COMAL” lub służba ochrony BM „COMAL”; - powiadomić osoby funkcyjne kierownictwa przedsiębiorstwa – wykonuje kierownik BM „COMAL” – wykaz telefonów załącznik nr 16; - przystąpić do gaszenia pożaru przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego; - wstrzymać czynności przeładunkowe i przeprowadzić ewakuację autocystern i cystern kolejowych poza teren BM „COMAL” ; - z chwilą przybycia jednostki ratowniczo- gaśniczej przekazać kierowanie akcją jej dowódcy. 			